

Ale lipa!

Category: NEWS

written by Marek | 9 marca 2025

Usuną posusz gruby i średni.

Radni gminni podejmą uchwałę podczas XIII Zwyczajnej Sesji Rady Gminy Rzekuń, którą zaplanowano na 11 marca 2025 r. (wtorek) o godz. 15:00. Sesja odbędzie się w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Rzekuniu przy ul. Kościuszki 33, z proponowanym porządkiem obrad:

...

19. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody;...

... w Czarnowcu

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) prace wykonywane na potrzeby ochrony przyrody uzgadnia się z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody. Zgodnie z art. 44 ust. 1 cyt. ustawy ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo – krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Ustawa 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) nie zawiera przepisów określających wymagania w zakresie kwalifikacji podmiotów zajmujących się pielęgnacją pomników przyrody. Wymagania dotyczące kwalifikacji tych podmiotów wywieść można z ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292). Zabiegi pielęgnacyjne w koronie pomnikowego drzewa wymagają szczególnej pieczy, z uwagi na charakter drzewa. Rada gminy jest odpowiedzialna za dokonywanie przeglądów i konserwację pomników przyrody niezależnie od tego, kto jest posiadaczem terenu, na którym one rosną. Na wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych, także w zakresie chirurgii drzew, jest potrzebna uchwała rady gminy uzgadniająca te zabiegi. Firma wykonująca zabiegi pielęgnacyjne musi wykazać, że dysponuje co najmniej jedną osobą, który posiada odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia, tj.: posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu wyższych studiów, obejmujących wiadomości w zakresie pielęgnacji i konserwacji drzew, oraz odbył po ukończeniu tych studiów co najmniej trzyletnią praktykę zawodową przy konserwacji i pielęgnacji tego rodzaju zabytków oraz uprawnienia III stopnia z zakresu pielęgnacji drzew lub posiadają zaświadczenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków uprawniające do wykonywania prac konserwacyjnych na obiektach wpisanych do rejestru zabytków w zakresie zieleni oraz uprawnienia III stopnia z zakresu pielęgnacji drzew. Cięcia pielęgnacyjne na drzewie uznanym za pomnik przyrody powinna wykonać specjalistyczna jednostka posiadająca odpowiednie kompetencje w tym zakresie. Cięcia takie powinien zarządzić organ, który ustanowił pomnik przyrody na wniosek podmiotu sprawującego nad nim nadzór. Wniosek o wykonanie cięć może złożyć także właściciel nieruchomości, na której rośnie drzewo. Kwalifikacje z zakresu pielęgnacji i ochrony drzew są oceniane na podstawie dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do wykonywania określonych czynności, np. z zakresu aborystyki, chirurgii drzew uzyskiwane są w stowarzyszeniach organizujących szkolenia i przeprowadzających egzaminy (np. Polskie Towarzystwo Chirurgów Drzew, NOT). Kwalifikacje te są powszechnie uznawane. Pielęgnacja pomników przyrody wymienionych w § 1 wynika z zaleceń zawartych w opinii dendrologicznej wykonanej przez mgr inż. Tomasza Zycha. Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie przez Radę Gminy w Rzekuń uchwały w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych przedmiotowych drzewach, jest uzasadnione.

Uzasadnienie (pisownia oryginalna)

Zgodnie z art. 45 ust.2 pkt1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024r. poz. 1478) prace wykonywane na potrzeby ochrony przyrody uzgadnia się z organem ustanawiającym **dana** formę ochrony przyrody. Zgodnie z art. 44 ust.1 cyt. ustawy ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Ustawa 16 kwietnia 2004 r. o Ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) nie zawiera przepisów określających wymagania w zakresie kwalifikacji podmiotów zajmujących się pielęgnacją pomników przyrody. Wymagania dotyczące kwalifikacji tych podmiotów wywieść można z ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292). Zabiegi pielęgnacyjne w koronie pomnikowego drzewa wymagają szczególnej pieczy, z uwagi na charakter drzewa. Rada gminy jest odpowiedzialna za dokonywanie przeglądów i konserwację pomników przyrody niezależnie od tego, kto jest posiadaczem terenu, na którym one rosną. Na wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych, także w zakresie chirurgii

drzew, jest potrzebna uchwała **rada gminy** uzgadniająca te zabiegi. Firma wykonująca zabiegi pielęgnacyjne musi wykazać, że dysponuje co najmniej **jedną osobą, który posiada** odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia, tj.: posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu wyższych studiów, obejmujących wiadomości w zakresie pielęgnacji i konserwacji drzew, oraz odbył po ukończeniu tych studiów co najmniej trzyletnią praktykę zawodową przy konserwacji i pielęgnacji tego rodzaju zabytków oraz uprawnienia III stopnia z zakresu pielęgnacji drzew lub posiadają zaświadczenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków uprawniające do wykonywania prac konserwacyjnych na obiektach wpisanych do rejestru zabytków w zakresie zieleni oraz uprawnienia III stopnia z zakresu pielęgnacji drzew. Cięcia pielęgnacyjne na drzewie uznanym za pomnik przyrody powinna wykonać specjalistyczna jednostka posiadająca odpowiednie kompetencje w tym zakresie. Cięcia takie powinien zarządzić organ, który ustanowił pomnik przyrody na wniosek podmiotu sprawującego nad nim nadzór. Wniosek o wykonanie cięć może złożyć także właściciel nieruchomości, na której rośnie drzewo. Kwalifikacje z zakresu pielęgnacji i ochrony drzew są oceniane na podstawie dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień do wykonywania określonych czynności, np. z zakresu aborystyki, chirurgii drzew uzyskiwane są w stowarzyszeniach organizujących szkolenia i przeprowadzających egzaminy (np. Polskie Towarzystwo Chirurgów Drzew, NOT). Kwalifikacje te są powszechnie uznawane. Pielęgnacja pomników przyrody wymienionych w § 1 wynika z zaleceń zawartych w opinii dendrologicznej wykonanej przez **mgr inż** Tomasza Zycha. Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie przez Radę Gminy w Rzekuń uchwały w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych **przedmiotowych drzewach**, jest uzasadnione.

Foto - poprawione przez AI

Foto: Agnieszka Minota

„Firma wykonująca zabiegi pielęgnacyjne musi wykazać, że dysponuje co najmniej jedną osobą, który posiada odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia, tj.: posiada tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu wyższych studiów, obejmujących wiadomości w zakresie pielęgnacji i konserwacji drzew...”

Wypielegnują lipy, do 31 października 2025 r.

Oby te piękne drzewa jeszcze długo cieszyły nasze oczy.

Dziękujemy Nadleśnictwu Ostrołęka i Stowarzyszeniu Ekomena w Ostrołęce za poruszenie tematu oraz pilotowanie procedur o niezbędnych pracach pielęgnacyjnych.

ps. Zabiegi pielęgnacyjne mają być wykonane na podstawie opinii dendrologicznej wykonanej (jak piszą w projekcie) przez „mgr inż Tomasz Zycha”. Opinia podobno zawarta jest w Załączniku nr 1, którego niestety zapomniano na stronie BIP Urzędu Gminy udostępnić.

[Treść projektu uchwały.](#)

[Czytaj więcej o lipach ->](#)

Marek Karczewski

Utrzymanie pomników przyrody obowiązkiem gminy

Category: NEWS

written by Marek | 9 marca 2025

Utrzymanie pomników przyrody obowiązkiem gminy

Drzewa potrzebują cięcia korygującego, pielęgnacyjnego, jak i prześwietlającego. Zalecany termin wykonywania takich prac pielęgnacyjnych jest okres **od listopada do marca**, kiedy to drzewa znajdują się w stanie spoczynku i nie puszczają jeszcze soków.

Czy to wyłącznie teoria?

To o czym chcemy napisać jest zapewne mniej istotnym problemem na wsi aniżeli budowa dróg asfaltowych, budowa wodociągów, budowa kanalizacji czy montaż lamp oświetleniowych dla wygód i bezpieczeństwa mieszkańców.

Należy jednak zauważyć, że dobra naturalne tak samo lub jeszcze bardziej wpływają na samopoczucie, kondycję i mnóstwo pozytywnych endorfin u człowieka - mieszkańca i potencjalnego wyborcy.

O naszym zabytkowym obszarze Czarnowca, zabytkowym ze względu na nieistniejący już na tym terenie dwór ale istniejący jeszcze (ocalały) park drzew pozostałych po dworze pisaliśmy [tu -> Skoro dwór zniszczony, ocalmy chociaż drzewa](#)

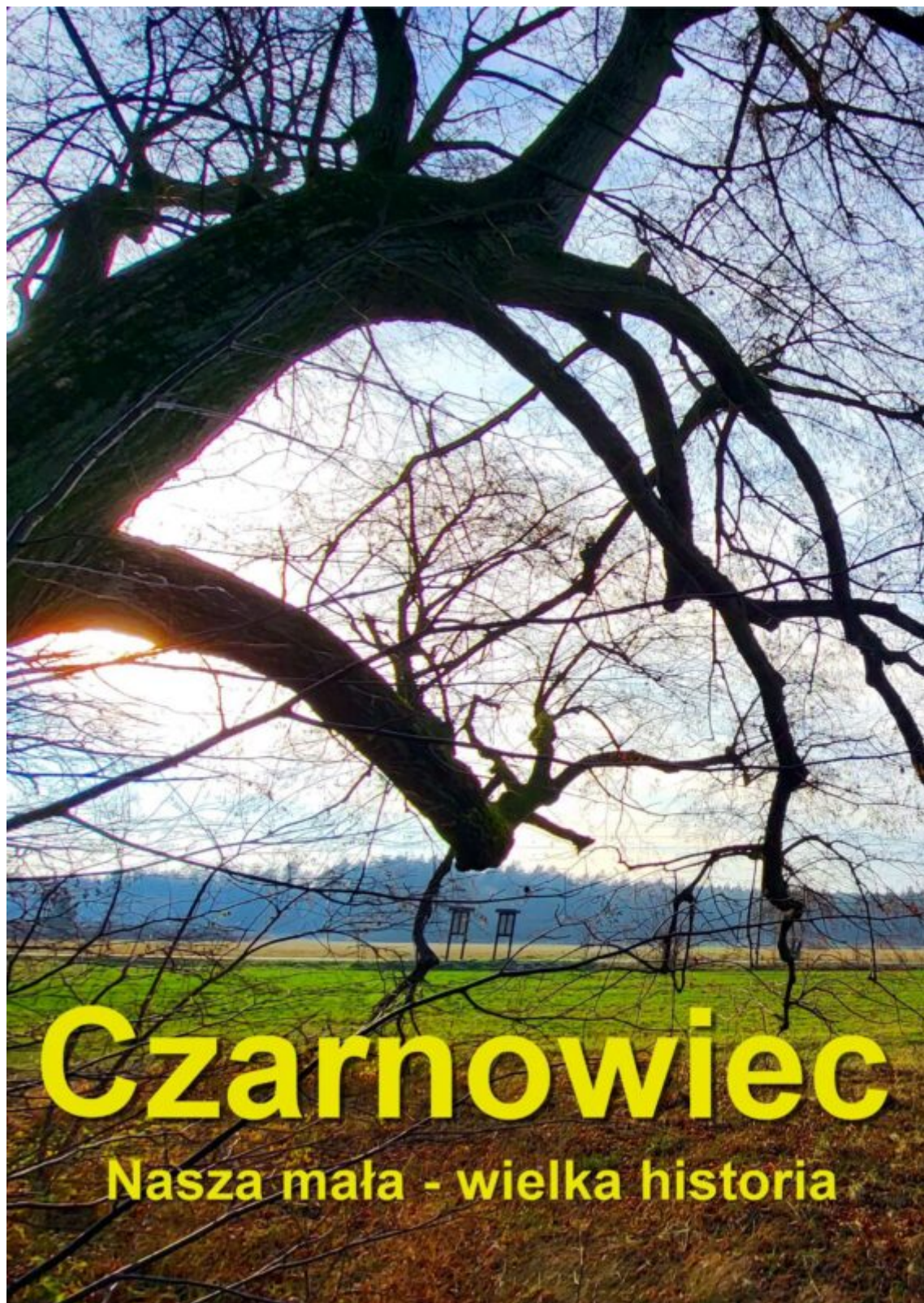
W artykule czytamy:

Autorzy „Ewidencji” Parku następująco opisują stan zachowanego w Czarnowcu parku podworskiego. **„Na północny zachód od dworu (...) występuje bardzo ciekawy układ lip rosnących tuż obok siebie w kształcie pierścienia, tworząc wewnątrz kolistą przestrzeń (altanę) o średnicy 3 m.”**

Ta lipowa altana przetrwała do dziś i jest pomnikiem przyrody. Zdjęcie na okładce naszej społecznikowskiej broszury „Czarnowiec. Nasza mała wielka historia” to jeden z pni altany chylący się w kierunku tego malowniczego krajobrazu - linii Lasu Czarnowieckiego na horyzoncie.

„Park przedstawia jeszcze pewną wartość zabytkową i powinien być objęty ochroną pełnioną przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Również, ze względu na występujące tu pomniki przyrody i inne stare drzewa, należy oddać go pod szczególną opiekę wojewódzkiego konserwatora przyrody.”

Tak stało się w 1981 roku i trwa do dziś. Ten zespół lip jest pomnikiem przyrody.

Fragment altany lipowej na okładce czarnowieckiej publikacji z 2022 r.

Pień/konar jednej z lip, tych patrzących na ścianę Lasów Państwowych pochylił/przewrócił się na ziemię w 2024 roku.

Zgłoszono obłamanie, opuszczenie konara w czerwcu 2024 roku!

Nadleśnictwo Ostrołęka - Leśnictwo Borawe jest właścicielem gruntu, na którym rosną czarnowieckie pomniki przyrody. Samo Nadleśnictwo jako właściciel działki ani żaden inny podmiot (oprócz gminy) nie może w żaden sposób interweniować w momencie uszkodzeń pomnika przyrody. Stosowny wniosek o ratowanie lip trafił na biurka urzędników i tam pozostał.

Końcem stycznia 2025 r. Nadleśnictwa jako właściciel gruntu ogrodziło taśmą ochronną pomnik, bo wygląda na to, że cały zespół lip wymaga solidnej opieki pielęgnacyjnej zleconej przez gminę firmie specjalizującej się w pielęgnacji pomników przyrody. Nie można w to miejsce wchodzić, ponieważ stan drzew może zagrażać zdrowiu i życiu ludzi.

W obowiązku gminy jest:

Konserwacja i pielęgnacja drzew na terenach zabytkowych i objętych ochroną konserwatorską oraz pomników przyrody.

W ramach leczenia należy wykonywać następujące (przykładowe) czynności mające na celu poprawę kondycji drzew.

- **Cięcia pielęgnacyjne drzew zlecone przez konserwatora.**
- **Cięcia sanitarne drzew, mające na celu usuwanie martwych gałęzi aby ograniczyć rozwój szkodników oraz chorób drzew. Cięcia techniczne drzew mają na celu redukcję konarów zagrażających ludziom, budynkom, liniom energetycznym, urządzeniom technicznym.**
- **Zabezpieczenia mechaniczne wiązań na drzewach, wprowadzaniem podpór konarów zagrożonych wyłamaniami, które mają na celu utrzymanie struktury drzewa do momentu wyleczenia, wzmocnienia drzewa lub na stałe.**
- **Zabezpieczenie ubytków drzew. Zabezpieczenie ran, dziupli, kominów, które mogą doprowadzić do pogorszenia się stanu drzewostanu.**
- **Nawadnianie i napowietrzanie systemów korzeniowych drzew.**

- Zwalczanie szkodników i chorób grzybowych drzew i krzewów.

Czy lipy przetrwają i jak długo gmina będzie zwlekać z podjęciem decyzji o ewentualnym ratowaniu ich przed zupełnym zniszczeniem?

Od zgłoszenia w czerwcu 2024 do dziś (luty 2025) gmina nie podjęła żadnych działań w związku z czarnowieckim Parkiem drzew zabytkowych.

Marzec zbliża się wielkimi krokami. Mamy wielką nadzieję, że urzędnicy i Rada Gminy sprężą się w działaniach, w ratowaniu pomnika przyrody w Czarnowcu.

Ludzie tu spacerują, ludzie odwiedzają to piękne miejsce, ludzie chcą podziwiać naturalne, piękne drzewa i naturę, bo takich miejsc jest już coraz mniej.

Drodzy Urzędnicy i Radni uratujcie nasze czarnowieckie lipy!

ps.

Pamiętajcie Państwo jak poprzedni wójt zniszczył piękne drzewo przed świetlicą?

Pamiętają Państwo artykuły na lokalnych portalach „Gdzie podziela się sosna?”?

[artykuł o sośnie czarnowieckiej tu ->](#)

Poniżej kilka zdjęć zespołu lip (pomnika przyrody) z dnia 3 lutego 2025 r.

2025.02.03 15:58 2025.02.03 Czarnowiec.pl (MK)

2025.02.03 15:58 2025.02.03 Czarnowiec.pl (MK)

2025.02.03 15:58 2025.02.03 Czarnowiec.pl (MK)

2025.02.03 15:57 2025.02.03 Czarnowiec.pl (MK)

2025.02.03 15:56 2025.02.03 Czarnowiec.pl (MK)

I tak na sam koniec

zapraszamy do zerknięcia, przesłuchania materiału wideo z naszym „zespołem” lip □

Co miały wspólnego nasze lipy i Czarnowiec z tym teledyskiem?

Marek Karczewski